

NOKUTs tilsynsrapporter

Veiledning av lærlinger

AOF Haugaland

Februar 2017



NOKUT 

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	AOF Haugaland
Utdanningstilbudets navn:	Veiledning av lærlinger
Nivå/fagskolepoeng:	30
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Åge Risdal og Béatrice Vromant-Berg
Dato for vedtak:	20.02.2017
NOKUTs saksnummer	16/00874

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8..

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Åge Risdal, Utdanningsdirektoratets avdeling for fag- og yrkesopplæring
- Béatrice Vromant-Berg, Virksomhet HR i Ski kommune

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 20. februar 2017

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	6
3.1	Oppsummering	6
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	6
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	9
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	10
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)	14
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	16
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	19
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	21
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	23
4	Tilsvarsrunde	24
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	24
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	27
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	29
5	Vedtak	30
6	Dokumentasjon	30

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

AOF Haugaland søkte NOKUT 15. september 2016 om godkjenning av *veiledning av lærlinger* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 30 fagskolepoeng som gis på deltid over et år. Den omsøkte undervisningsformen er stedbasert, og vil finne sted på følgende studiested: Haugesund og Stavanger. Det er søkt godkjenning for inntil 20 studenter.

Søker har allerede 16 godkjente fagskoleutdanninger og 1 fagområdegodkjenning (*helse og oppvekst*):

- Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen
- Arbeid med språk, flerspråklighet og flerkulturell kompetanse i barnehagen
- Barn med særskilte behov
- Demensomsorg
- Ernæring i barnehage, skole og SF0
- Ernæring i pleie- og omsorgstjenester
- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Helse, miljø og sikkerhet
- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Kroniske sykdommer
- Miljøarbeid rettet mot mennesker med funksjonsnedsettelse/utviklingshemming
- Omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser
- Psykisk helsearbeid
- Rehabilitering
- Spesialpedagogikk og flerkulturelt arbeid
- Tverrfaglig miljøarbeid innen rus og psykisk helsearbeid

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.aof.no/haugaland. Tilbyder gir ikke informasjon om utdanningen som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente utdanninger og opptakskrav til utdanningene stemmer overens med informasjonen NOKUT har. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapitlet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillende kravene.

2.1 Oppsummering

Tilbyder oppfyller ikke på en tilfredsstillende måte alle kravene i fagskoleloven. Vi ser at dette er en konsekvens av lovendringen som trådte i kraft 1. juli 2016. Vi har besluttet at søknader som kom inn til søknadsfristen 15. september 2016, og som har slike mangler, ikke skal stoppes etter innledende vurdering, men sendes til sakkyndig vurdering. For at vi skal kunne fatte vedtak om godkjenning må imidlertid tilbyder oppfylle alle kravene på en tilfredsstillende måte i løpet av søknadsbehandlingen.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
 - b) System for kvalitetssikring
 - c) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
 - d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
 - e) Vitnemål.
 - f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
 - g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

System for kvalitetssikring

NOKUT vurderte sist systemet for kvalitetssikring i forbindelse med AOF Haugaland søknad om fagområdegodkjenning, jf. NOKUTs sak 16/00160. Vi fant der at systemet er tilfredsstillende.

Organisasjon og ledelse

NOKUT vurderte sist styringsordningen i forbindelse med AOF Haugaland søknad om fagområdegodkjenning, jf. NOKUTs sak 16/00160. Vi fant der at styringsordningen er tilfredsstillende.

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

På grunn av endringene i fagskoleloven av 1. juli 2016 fremgår ikke alt av styrets ansvar for fagskoleutdanningen av styrevedtektene og vedtektene dekker ikke alle de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

Endringene i fagskoleloven av 1. juli 2016 stiller krav til klagenemndas sammensetning og spesifiserer hvilke saker som kan eller skal behandles av styret og/eller av klagenemnden. Det må fremgå tydelig av vedtektene hvilke saker som styret har ansvaret for, jf. fagskoleloven § 13.

Det må fremgå av vedtektene at styret er ansvarlig for å oppnevne sensor ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annet arbeid når resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for utdanningen, jf. fagskoleloven § 6.

Det må fremgå av styrevedtektene at styret er ansvarlig for at det gis forskrift om opptak og om avleggelse av og gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid. Det må også fremgå at styret fatter vedtak om annulleringer, disiplinære sanksjoner og om en student ikke er skikket for yrket, jf. fagskoleloven §§ 9, 10, 11, 12.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer i stor grad hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det fremgår imidlertid ikke hvem som har ansvaret for å gi forskrift om opptak, som inneholder krav til formell utdanning og realkompetanse.

Det kommer tydelig frem at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement og forskrifter

NOKUT vurderte sist reglementet i forbindelse med AOF Haugaland søknad om fagområdegodkjenning, jf. NOKUTs sak 16/00160. Vi fant der at reglementet var tilfredsstillende.

Etter lovendring – forskrifter

Endringene i fagskoleloven av 1. juli 2016 stiller krav til at tilbydere skal utforme en egen forskrift om opptak (fagskoleloven § 4). Det har tilbyder ikke gjort. Tilbyder må lage en forskrift om opptak som er i tråd med lovens krav og NOKUTs *Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning versjon 1.1* kapittel 4.1. Også reglene om innpassing og fritak må inngå i denne forskriften.

Fagskoleloven stiller nå også krav til at tilbydere skal utforme en egen forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamen (fagskoleloven § 4). Det har ikke tilbyder gjort. Tilbyder må lage en forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamen som er i tråd med lovens krav og NOKUTs *Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning versjon 1.1* kapittel 4.2.

Etter lovendring – andre bestemmelser

Fagskoleloven definerer nå vilkår for annullering av resultater og fritak/innpassing. Det er styret som skal fatte disse vedtakene. Dette må fremgå i forskrift/reglement og styrevedtektene.

Klagebehandling

I fagskoleloven §13 stilles det krav om at det skal opprettes en lokal klagenemnd. Klagenemnden skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Lederen og varamedlemmet for lederen skal fylle de lovbestemte kravene for lagdommere. Lederen og varamedlemmet for lederen skal ikke være ansatt ved fagskolen. To av medlemmene skal være studenter.

Vi finner at klagenemndens sammensetning ikke oppfyller kravene i fagskoleloven § 13. Rutinen for klagebehandling er i samsvar med informasjonen som finnes i tilbyders reglement, men rutinen må oppdateres etter lovendringen. Det er ikke tydelig hvilke saker som behandles av styret og av klagenemnden og vi kan dersom ikke se hvorvidt fordelingen av saker er i tråd med fagskolelovens krav.

NOKUTs anbefaling

I dette avsnittet kommer NOKUT med noen generelle anbefalinger som vi gir til alle tilbydere på grunn av endringene i fagskoleloven som trådte i kraft 1. juli 2016.

I forbindelse med endringene i fagskoleloven og kravene til utforming av forskrift for opptak og forskrift for avleggelse og gjennomføring av eksamen, anbefaler vi at tilbyder erstatter dagens reglement med én forskrift. I forskriften bør tilbyder samle alle bestemmelser som gjelder studentenes rettigheter og plikter overfor skolen, slik at studentene enkelt kan finne dem. Der fagskoleloven gir detaljerte bestemmelser om innholdet i reglene, anbefaler vi at tilbyder kopierer lovteksten.

Vi anbefaler også at tilbyder utarbeider en instruks for klagebehandling, der det fremgår hvordan klagenemnda er sammensatt, hvilke saker klagenemnd og styre er ansvarlige for, og rutinen for klagebehandling. Hensikten med et slikt dokument er å gi en samlet fremstilling av hvordan tilbyder håndterer klagesaker.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- sørge for at styrets vedtekter omtaler alle forholdene som styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven, herunder må det
 - fremgå tydelig av vedtektene hvilke saker som styret har ansvaret for, jf. fagskoleloven § 13
 - fremgå av vedtektene at styret er ansvarlig for å oppnevne sensor ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annet arbeid når resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for utdanningen, jf. fagskoleloven § 6
 - fremgå av styrevedtektene at styret er ansvarlig for at det gis forskrift om opptak og om avleggelse av og gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid, jf. fagskoleloven §§ 4 og 6
 - fremgå at styret fatter vedtak om annulleringer, disiplinære sanksjoner og om en student ikke er skikket for yrket, jf. fagskoleloven §§ 9, 10, 11, 12
- lage en forskrift om opptak som er i tråd med lovens krav og NOKUTs *Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning versjon 1.1* kapittel 4.1. Også reglene om innpassing og fritak må inngå i denne forskriften.
- lage en forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamen som er i tråd med lovens krav og NOKUTs *Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning versjon 1.1* kapittel 4.2

Tilbyder bør

- erstatte dagens reglement med én forskrift. I forskriften bør tilbyder samle alle bestemmelser som gjelder studentenes rettigheter og plikter overfor skolen, slik at studentene enkelt kan finne dem.
- kopiere lovteksten der fagskoleloven gir detaljerte bestemmelser
- utarbeide en instruks for klagebehandling, der det fremgår hvordan klagenemnda er sammensatt, hvilke saker klagenemnd og styre er ansvarlige for, og rutinen for klagebehandling

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Vi mener tilbyder har utviklet en studieplan som det er stort behov for. Instruktører og faglige ledere har et stort ansvar for en viktig del av opplæringen av fagarbeidere. Dette kan best beskrives ved å se på 2+2-modellen (2 år i skole og 2 år i bedrift) som de fleste yrkesfaglige utdanningene følger. Her har yrkesfaglæreren/programfaglæreren en sentral rolle i opplæringen som skjer de to årene i skolen, og instruktørene og faglig leder har tilsvarende sentral rolle under de to siste årene som da gjennomføres i bedrift. Dette tilbudet som det her søkes om, treffer denne målgruppen på en god måte og tar utgangspunkt i studentens utdanningsbakgrunn og erfaring. Det legges opp til et fint samspill mellom kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i læringsutbyttebeskrivelsen for utdanningen. Og utdanningens fire emner henger fornuftig sammen med tanke på progresjon innenfor rammen av 30 fagskolepoeng.

Vi anbefaler at utdanningen ikke godkjennes slik planen for utdanningen nå foreligger, men det er små endringer som skal til for å oppfylle våre krav («må-punkter») og vi tror tilbyder kan etterkomme disse i et tilsvarende svar. Vi oppfordrer også tilbyder til å ta for seg våre anbefalinger («bør-punkter»), da vi mener disse vil heve utdanningens kvalitet.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

I alle yrkesfag er opplæring i bedrift et sentralt ledd i utdanningen. Derfor er det riktig og naturlig at det formelle opptakskravet er så generelt at det innebærer alle med fagbrev, svennebrev og andre yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Alle disse vil være aktuelle som veiledere, og vil dermed ha nytte av utdanningen. I tillegg til det formelle opptakskravet, kan man få opptak på bakgrunn av realkompetanse. Ett av kriteriene for opptak på bakgrunn av realkompetanse er at man må ha minimum 8400 timer relevant praksis (5 år).

Med relevant praksis menes arbeidsoppgaver knyttet til veiledning og opplæring. Vi anbefaler tilbyder å bruke benevnelsen «arbeidserfaring» fremfor «praksis», ettersom «praksis» kan forveksles med en læringsform i utdanningsøyemed.

Søkere som tas opp på bakgrunn av realkompetanse vil etter fullført og bestått avsluttende eksamen fortsatt ikke kunne søke autorisasjon innen helsefagene – utdanningen kvalifiserer ikke til fagbrev- eller svennebrev – og dette må tilbyder opplyse tydelig til de som vil søke opptak på realkompetanse. Ettersom dette går ut over hva som ville dokumenteres i søknaden, ser vi ikke at vi kan si at kravet ikke er oppfylt på grunn av dette.

Opptakskravene tilfredsstillers fagskoleloven med forskrifter, og kravene til realkompetansevurdering er godt beskrevet. Tilbyder bør likevel vurdere om kravene er satt noe høyt, med tanke på målgruppa for utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- bruke benevnelsen «arbeidserfaring» fremfor praksis.
- i kommunikasjon til utdanningssøkende, være eksplisitt i at utdanningen ikke gir mulighet til å søke autorisasjon for de som får opptak på realkompetanse
- vurdere om kravene til realkompetanse er satt noe høyt.

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Tilbyder oppgir å samarbeide med følgende aktører i yrkesfeltet:

- 16 kommuner
- 1 helseforetak
- Rogaland fylkeskommune
- Seksjon for veiledning og livslang læring
- Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vest Agder og i Rogaland
- 2 avdelinger innen fagorganisasjoner
- 2 intensjonsavtaler er under revisjon
- 1 landsdekkende barnehageaktør

Og at de deltar / er representert i følgende faglige nettverk og fora

- Fylkeskommunens fagskoleråd i Rogaland
- medlem av arbeidsutvalg og Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse og oppvekst (NUFHO)
- medlem av arbeidsutvalg og Forum for fagskoler (FFF)
- Flere medarbeidere har deltatt i forbindelse med utvikling av nye nasjonale studieplaner
- Fagskoleansvarlig kompetanserådgiver har deltatt i en arbeidsgruppe for utarbeidelse av «Veileder» for realkompetansevurdering i regi av VOX
- en av faglærerne er oppnevnt av NOKUT som sakkyndig i forbindelse med fagskoleutdanningen Rehabilitering.
- fagskoleforum i regi av AOF Norge

Det virker som tilbyder har lagt ved alle mulige samarbeidsavtaler de har og hvor de nettverker. Vi mener at tilbyder ved hver søking til NOKUT bør gå gjennom og vurdere hvilke konkrete samarbeid som er relevant for akkurat den omsøkte utdanningen og kun legge ved det.

Tilbyder oppgir i søknadsskjemaet at de, i forbindelse med denne utdanningen, har særlig samarbeidet med kandidater som har gjennomført og bestått Fagskolen Oslo Akershus sin utdanning *Veiledning av lærlinger – for instruktører og faglige ledere med ansvar for opplæring i bedrift* og med flere av de samarbeidende kommunene på Haugalandet og i Sør Rogaland.

Det fremgår av søknaden og avtalene at samarbeidene omhandler utvikling, gjennomføring og evaluering av fagskoleutdanninger. Det samarbeides også om å gi informasjon om utdanningene, motivere til kompetanseheving og rekruttere studenter til studiene. Tilbyder oppgir at det avholdes faste samarbeidsmøter en eller to ganger årlig. Malen som er brukt for de fleste samarbeidsavtalene inkluderer også punkt om at det skal samarbeides om arbeidspraksis og hospitering for studentene. I tillegg inngås det praksisavtaler med den enkelte virksomhet som har studenter i praksis.

Vi stiller spørsmål ved om samarbeidet sikrer bred dekning av ulike lærefag. Samarbeidene omhandler i tilsynelatende stor grad helse- og omsorgsfagene, og fagene som dekkes av det offentlige. For å tilpasse utdanningen til arbeidslivets behov, og sørge for relevant læringsutbytte er det viktig å samarbeide med aktører utenfor det offentlige, for eksempel innenfor ulike håndverksfag.

Det vil ikke være nødvendig å få innspill fra aktører innenfor absolutt alle lærefag, men de bør dekke mange av de vanligste lærefagene. Resultatene av samarbeidet om å videreutvikle utdanningen vil være overførbart også til andre lærefag utenom dem tilbyder har samarbeidsavtale med.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- ved fremtidige søknader til NOKUT, kun berette om nettverk og samarbeid som er relevant for akkurat den omsøkte utdanningen og kun legge ved relevante samarbeidsavtaler
- vurdere om og sikre at samarbeidet med yrkesfeltet dekker nok lærefag

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

Vurdering

Tilbyder oppgir at utdanningen gir 30 fagskolepoeng og skal gis på deltid over ett år, med et totalt antall arbeidstimer for studentene på 800 timer. Dette er innenfor fagskoletilsynsforskriftens krav om 1500–1800 timer per år når utdanninger tas på fulltid, som da vil tilsvare 750–900 timer på deltid.

Omfanget og organiseringen av utdanningen fordelt på de ulike emnene og undervisningsformene beskrives i studieplanen i en skjematisk gjennomføringsmodell. Modellen viser hvor mange fagskolepoeng hvert emne har, hvor mange uker det går over, antall undervisningstimer for emnet, antall timer veiledning individuelt og i grupper mellom samlinger, og antall timer selvstudium.

Vi vurderer at modellen er en ryddig og troverdig fremstilling av beskrivelsen av omfanget til utdanningen, på en måte som gir en forutsigbar studiesituasjon for studentene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

3.3.1 Sakkyndiges vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 5.1 i NKR. Tilbyder viser til at de har valgt å benytte «refleksjon» som deskriptor i studieplanen, og denne ligger på nivå 5.2. Begrunnelsen for at denne deskriptoren benyttes under generell kompetanse (side 8), er at tilbyder anser det som vesentlig at studentene oppøver evne til refleksjon med tanke på at de skal arbeide med aktørene – som i søknaden på dette punktet nevnes som «lærlinger, lære kandidater, kolleger og andre samarbeidspartnere». Vi mener «refleksjon» som deskriptor i denne overordnede læringsutbyttebeskrivelsen er riktig.

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning. Dette er gjort på en tilfredsstillende måte.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil.

Vi mener at læringsutbyttet er høyst relevant og at yrkesfeltet har et stort behov for denne kompetansen. Læringsutbyttet er oppdatert i forhold til yrkesfeltet og dekker omfanget på 30 fagskolepoeng på en god måte.

Læringsutbyttet kommer tydelig frem i studieplanen, slik at studentene kan kontrollere at de får den utdanningen de er lovet. Læringsutbyttet beskriver den kompetansen studenten skal ha oppnådd etter endt utdanning.

Arbeidsgivere som ser studentens vitnemål, vil ha tilstrekkelig informasjon om hva studenten kan, vet og er i stand til å gjøre etter endt utdanning.

I studieplanen beskrives læringsutbytte for emne 1 (side 14) under kunnskaper, at studenten «*kan oppdatere sin veiledningskunnskap som angår veiledning av lærlinger, lærekandidater og andre som får opplæring i bedrift ...*». Videre står følgende for samme tema under ferdigheter (side 14) studentene: «*kan finne, bruke og henvise til informasjon og fagstoff i faglitteratur, fagtidsskrifter og på nettsider og fremstille dette slik at det belyser problemstillinger knyttet til veiledning av lærlinger, lærekandidater og andre som får opplæring i bedrift...*» Vi mener det er hensiktsmessig å definere et fellesbegrep for denne gruppen under «begrepsavklaring» (Side 7 i studieplanen). Dette også med tanke på studiets navn hvor «lærlinger» er begrepet som brukes. En tydelig definisjon under «begrepsavklaring» vil være tydelig nok.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør beskrive et felles begrep for alle lærlingekategorier som kan benyttes gjennom studieplanen. Vi foreslår at lærlinger, lærekandidater og andre som får opplæring i bedrift, benevnes som «lærlinger» i studieplanen.

3.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Utdanningens navn er *veiledning av lærlinger*. Tilbyder oppgir at navnet er dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir fordi begrepene «veiledning» og «lærling» er beskrivende for fokuset i studieplanen.

Utdanningen omfatter generelle tema i tillegg til spesifikke tema innen veiledning av lærlinger og gir kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse til å arbeide med veiledning av lærlinger.

Begrepet «lærlinger» kan forstås å innbefatte også lærekandidater og andre med opplæring i bedrift som mottar veiledning. Vi anbefaler tilbyder å vurdere en annen ordlyd, som gjør begrepet videre, slik at navnet ikke lover mindre enn det utdanningen går ut på.

Vi mener utdanningens navn gir en tydelig indikator på hva den inneholder og hvem den er ment for, og at søkers begrunnelse på hva den inneholder og hvem den er ment for er både dekkende og tilfredsstillende.

Vi ønsker at begrepet lærling beskrives tydelig i «Begrepsavklaringen» på side 7 i studieplanen – om tilbyder ønsker å beholde navnet på utdanningen slik det står i dag.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- vurdere en ordlyd som gjør begrepet videre, slik at navnet ikke lover mindre enn det utdanningen går ut på
- beskrive begrepet «lærling» i studieplanen dersom navnet på utdanningen ikke endres

3.4.2 Utdanningens innhold og emner

- | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.
(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Vurdering

(Må sees i sammenheng med vurderingen i 3.4.3 Studieplan.)

Beskrivelse av læringsutbyttebeskrivelsene, emnene og sammenhengen mellom disse:

I studieplanen står følgende under kapittel 2.0 «Overordnet læringsutbytte for fagskoleutdanningen» (side 7):

Yrkesutøvere med fagskole «Veiledning av lærlinger» skal etter gjennomført utdanning ha fått innsikt i lover og forskrifter som regulerer lærlingordningen, kommunikasjons- og veiledningsmetoder samt kunnskap om prinsipper for god dokumentasjons- og vurderingspraksis. Kandidaten skal kunne anvende verktøy for kvalitetsutvikling og kartlegging, samt ulike veiledningsmetoder som kan bidra til lærlingers opplevelse av medvirkning, mestring og motivasjon. Etter endt studium skal kandidaten ha utviklet en etisk grunnholdning til egen rolle som veileder og kunne utføre veiledningsarbeidet i tråd med yrkespedagogiske prinsipper og utvikle relevante metoder og verktøy.

Fagskoleutdanningen i Veiledning av lærlinger bygger på et helhetlig menneskesyn, der grunnholdningene respekt, ansvarlighet og profesjonalitet står sentralt. Studiet vektlegger et læringsutbytte som skal utvikle studentens yrkesutøvelse i tråd med dette.

Overnevnte tekst i studieplanen er en tilfredsstillende tekst som beskriver en god sammenheng mellom kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Vi mener videre at emnene er beskrevet innholdsmessig grundig og detaljert. Hvert emne gir en god oversikt over temaer som skal berøres, og

de kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse de favner. Beskrivelsen kommuniserer godt til målgruppen og fagmiljøet.

Innhold og beskrivelse av emnene

Utdanningen er delt inn i følgende emner og delemner:

Emne 1: Veileders rolle og oppgave:

- Roller og ansvar, lov- og regelverk
- Kvalitet i fagopplæringen
- Kommunikasjon og veiledningsferdigheter i fagopplæringen
- Samarbeid og gruppeprosesser
- Mottak av lærlinger

Emne 2: Læreplanverket, vurdering og dokumentasjon

- Læreplanforståelse i et helhetlig 4-årig løp
- Mål og planer
- Vurdering for læring
- Gjennomgående dokumentasjon

Emne 3: Veiledning i praksis

- Metoder
- Veiledning og yrkespedagogikk
- Konflikthåndtering
- Tilpasset opplæring
- Medvirkning, mestring og motivasjon

Emne 4: Faglig fordypning

Vi mener at læringsutbyttebeskrivelsene, emnene med sine delemner, arbeidskravene, krav til refleksjonsnotat og til sist selve fordypningsoppgaven, viser en god progresjon. Vi mener det er fornuftig å strukturere utdanningen slik tilbyder har gjort, ved å starte med grunnleggende teori om for eksempel veilederrollen tidlig i tilbudet og å avslutte med en fordypningsoppgave hvor meningen er at studenten skal få vist tilegnede kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i praksis ved å anvende teorien.

Emnene som er valgt er logiske og beskriver innholdet på en god måte. Vi ser av delemnene at innholdet er tilfredsstillende og retter seg mot ønsket nivå med tanke på studiets omfang.

Under 4.2.3 «Veiledning: Student- og veilederrolle» står det beskrevet at emnene 1, 2 og 3 er teoriemner. Det vises videre til i emneoversikten som starter på side 9 at emne 1 er «basisemne». Vi mener at alle tre emnene på hver sin måte er basisemner, og derfor kan begrepet «basisemne» utgå slik denne studieplanen er strukturert.

Litteraturlisten henviser til totalt 862 sider. Dette mener vi er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør benytte begrepet teoriemner under 4.2.3 «Veiledning: Student- og veilederrolle» for emnene 1, 2 og 3, og gå bort fra å benytte basisemne for emne 1.

3.4.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Studieplanen inneholder alle elementene NOKUT krever, jf. *Veiledning til fagskoletilsynsforordningen*. Den er bygget opp på en måte som først viser det overordnede læringsutbyttet for utdanningen, målgruppe og opptakskrav. Under kapittelet «Utdanningstilbudets organisering og vurderingsform» finner vi en skjematisk oversikt med detaljert informasjon om omfanget (fagskolepoeng for hvert emne) og hvordan arbeidsmengden er fordelt i undervisningstimer, selvstudium, veiledning og gruppearbeid.

Beskrivelse av sammenhengen mellom teori og praksis i utdanningen gis i et kapittel som sier noe om arbeidsformer og metoder i studiet, ansvar for egen læring, student- og veilederrollen, bruk av It's Learning som læringsplattform og basisgrupper. Videre går planen inn på vurderings- og eksamensordningen.

Studieplanen går så i detalj på de enkelte emnene der de beskriver læringsutbytte for hvert emne, arbeidskrav og vurderingsform, samt aktuell litteratur til hvert emne. Litteraturhenvisningene er ryddige, og oppgir antall sider der dette er nødvendig. Avslutningsvis til hvert emne er det oppgitt aktuelt lov- og rammeverk. Dette bidrar til at studieplanen oppfattes som ryddig og oversiktlig, og bør kunne gi studentene god innsikt i utdanningens oppbygging og innhold.

Litteraturen som er valgt for studiet er anerkjent, god og aktuell.

Vi stiller spørsmål ved behovet for å tydeliggjøre at studieplanen bygger på en annen fagskoles studieplan, og ber tilbyder ta stilling til hvorvidt dette er nødvendig å ha med.

Videre vil vi påpeke at tilbyder bør påføre i studieplanen at fagskoleloven ble revidert i 2016, samt at det foreligger en ny samfunnskontrakt (Samfunnskontrakt for flere læreplaner, 2016–2020¹) der målet er å sørge for at alle kvalifiserte elever som ønsker det, skal få tilbud om læreplass.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør:

- ta stilling til hvorvidt dette er nødvendig å ha med at studieplanen bygger på en annen fagskoles studieplan
- påføre i studieplanen at fagskoleloven ble revidert i 2016
- oppdatere detaljer vedrørende samfunnskontrakten.

¹ En avtale undertegnet av Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, NHO, LO, Virke, Spekter, Unio, Maskinentreprenørenes Forbund, Norges Rederiforbund, YS og KS.

3.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.5.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

I tilbyders studieplan på side 9 under «4.0 Utdanningstilbudets organisering og vurderingsform» beskrives undervisningsformer og læringsaktiviteter gjennom følgende inndeling:

- 4.1 Emneinndeling som deltidsstudium
- 4.2 Arbeidsformer
 - 4.2.1 Metoder
 - 4.2.2 Ansvar for egen læring
 - 4.2.3 Veiledning: Student- og veilederrollen
 - 4.2.4 Bruk av It`s Learning som læringsplattform
 - 4.2.5 Basisgrupper

Innholdet under de nevnte overskriftene sier noe om hvordan tilbyder skal veilede og følge opp studenten. Det går også tydelig frem hva tilbyder forventer av student når det gjelder selvstudium, ansvar for egen læring, fremmøte og å stille forberedt. Vi finner beskrivelsene av det pedagogiske opplegget tilfredsstillende og har tiltro til at tilbyder vil ivareta studentene, som gruppe og individ, på en god måte.

Tilbyder beskriver i «4.2.4 Bruk av It`s Learning som læringsplattformbruken» (side 12) at It`s Learning skal benyttes som en læringsplattform i studiet. Vi mener at beskrivelsen på dette punktet i studieplanen, støtter opp under og sikrer god veiledning og oppfølging av studentene.

Vi mener også at beskrivelsen i studieplanen «4.2.5 Basisgrupper» (side 12), sikrer en god ramme for veiledning og oppfølging. I tillegg fremhever tilbyder under dette punktet en beskrivelse for hvordan man ønsker at studentene skal arbeide sammen. Dette er viktig for en veileder for lærlinger som i sitt daglige virke må jobbe tett med flere aktører i fagopplæringen.

I studieplanen står det på side 9 følgende overskrift «4.0 Utdanningstilbudets organisering og vurderingsform». Vi mener denne overskriften er misvisende ettersom vurderingsformer først beskrives under overskriften på side 12: «5.0 Vurderings- og eksamensordningen». Det er mulig det er en skrivefeil og *vurderingsform* skulle ha vært *arbeidsformer*. Tilbyder må endre overskrift for 4.0 så overskriften korrekt gjengir informasjon som finnes under punktet.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må korrigere overskriften for punkt 4.0 i studieplanen.

3.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Tilbyder gir følgende beskrivelse i studieplanen «4.2 Arbeidsformer» (side 10):

Studentene har praktisk erfaring innen egne fagområder. Denne gir anledning til å legge til rette for erfaringsbaserte læringsformer. Studiet legger derfor vekt på arbeidsformer som fordrer aktiv deltakelse fra studentene, og skal være nært til studentenes egne erfaringer og problemstillinger fra praksisfeltet, utfordringene i arbeidslivet og sentral teori. Arbeidsformene skal være med på å støtte studentenes egne initiativ, og tilrettelegges slik at studentene utvikler evne til samarbeid, kommunikasjon og praktisk yrkesutøvelse, samt økt forståelse og respekt for andres fagfelt. Videre skal arbeidsformene som benyttes bidra til å styrke studentenes motivasjon for egen videreutdanning, samt bidra til at studentene opplever nytte og gjensidighet gjennom faglig samarbeid. I studiet vektlegges vekselvirkningen mellom teori og praksis. Variasjon i valg av læringsmetoder er nødvendig for å oppnå studiets overordnede læringsutbytte.

Dette utdraget fra studieplanen beskriver en bevisst holdning til helheten, valg av varierte undervisningsmetoder, hvor deling og samarbeid mellom studentene står sentralt. Tilbyder viser til at studentenes egne erfaringer er viktige og at utdanningen skal bidra til motiveres til egen videreutdanning/ kompetanseheving.

Vi anser tilbyders undervisningsopplegg som tilfredsstillende for at studentene skal kunne oppnå riktig læringsutbytte. Særlig veksel mellom å bruke «teori og praksis», som beskrevet i studieplanen, viser at tilbyder er bevisst hvilken rolle vekslingen mellom kunnskap/teori og tilegnet erfaring/praksis spiller for å nå det overordnede læringsutbyttet for utdanningen.

Basisgrupper og It's Learning. Valg av basisgrupper og It's Learning som læringsplattform vil vi også trekke frem i vurderingen under dette punktet (viser for øvrig også til vurderingen under punkt 3.5.1). Inndeling i basisgrupper/grupper sikrer en studentaktivitet som stimulerer til blant annet å ta ansvar for egen læring, kreve at man stiller forberedt og at studentene bidrar aktivt i læringsmiljøet under studiet. It's Learning vil også bidra positivt til at man forholder seg til samme plattform og at studentene deler. Utviklingen innen det å sikre kvaliteten i opplæringen for lærlinger, krever i fremtiden mer bruk av digitale plattformer. Derfor er det positivt at tilbyder legger vekt på dette.

Vi velger også under dette punktet å kommentere det tilbyder beskriver om at studentene «vil kunne» presentere arbeidsoppgavene i basisgruppene/gruppene. I studieplanen «4.2.1 Metoder» (side 10) står det «Arbeid fra gruppene vil kunne bli presentert i plenum». Videre står det under «5.2 Obligatoriske oppgaver i teoriemnene» at «Resultatet kan legges frem i plenum for de andre studentene». Vi mener at presentasjon som det legges opp til, er en fin undervisningsmetode og læringsaktivitet. Den er imidlertid omfattende og vil kreve mye tid. Vi mener derfor at tilbyder bør beskrive i studieplanen om det skal være en presentasjon etter alle de tre emnene 1, 2 og 3, eller om det skal være presentasjon etter bare noen av dem, eventuelt hvilke.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- beskrive tydelig i studieplanen om det skal være en presentasjon etter alle de tre emnene 1, 2 og 3, eller om det skal være presentasjon etter bare noen av de tre emnene.

3.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Tilbyder har lagt ved kravspesifikasjon til kompetanse for undervisningspersonell og sensorer, tabell med oversikt over utdanningspersonalet tilknyttet utdanningen (Tabell 1) og tabell med informasjon om pedagogisk ansvarlig (Tabell 2) og faglig ansvarlig (Tabell 3). Tabellene foreligger i to utgaver; én for utdanningen i Haugesund, og én for Stavanger.

Kravspesifikasjonen er spesifikk for den aktuelle utdanningen og er inndelt i krav til formell- pedagogisk- og digital kompetanse, samt krav til yrkeserfaring. Dette gjelder både for sensorer og pedagogisk personale. Vi mener at kravene som tilbyder setter i kravspesifikasjonen er gode minstekrav til kompetanse og erfaring.

Personalet må sies å inneha kvalifikasjonene som gir gode forutsetninger for en vellykket gjennomføring av utdanningen.

Kravene til formell utdanning

Undervisningspersonalet som er tilknyttet utdanningen tilfredsstiller kravet til formell utdanning, slik disse er formulert i kravspesifikasjonen. Videre mener vi at undervisningspersonalet innehar kompetanse langt utover minstekravet som stilles i kravspesifikasjonen, og dette kravet må sies å være oppfylt på en meget tilfredsstillende måte. Personalet samlet sett har svært god formell kompetanse innen veiledning og pedagogikk. Det er tilknyttet gjesteforelesere med fagbrev som grunnutdanning, som også har utdanning fra «Veiledning av lærlinger» ved Fagskolen Oslo og Akershus.

Pedagogisk kompetanse og det pedagogisk ansvarlige

Pedagogisk ansvarlig har lang erfaring fra undervisning og formell pedagogisk utdanning i henhold til kravspesifikasjonen.

Kompetansen beskrives i en tabell som sier noe om formell kompetanse, pedagogisk kompetanse og erfaring, ansvar og oppgaver, og om samarbeid og utvikling av det pedagogiske opplegget. Den beskriver et relativt utstrakt samarbeid, samt ulike arenaer for utvikling av det pedagogiske opplegget.

Vi vurderer at informasjonen beskriver et bredt og relevant spekter av samarbeid rundt det pedagogiske opplegget, samt at pedagogisk ansvarlig har forutsetninger og kapasitet som er tilstrekkelig for å sikre kvaliteten i det pedagogiske opplegget.

Digital kompetanse

Digital kompetanse er beskrevet som «i det omfang som undervisningen krever».

Her savner vi en mer konkret beskrivelse av hva dette innebærer; vi ønsker svar på spørsmål som: Hvilke programmer skal personalet benytte seg av? I hvilken utstrekning? På hvilket nivå? Dersom det kun er behov for kompetanse i grunnleggende verktøy som Office og Fronter må også dette beskrives.

Relevant og oppdatert yrkeserfaring

Relevant og oppdatert yrkeserfaring er beskrevet som *oppdatert yrkeserfaring fra veiledning av instruktører i bedrift eller tilsvarende*

Tilbyder må konkretisere hva de legger i «oppdatert yrkeserfaring».

Annet

Forholdstallet mellom undervisningspersonell og studenter oppgis i søknaden til å være 1:20. Dersom det skulle bli tatt opp flere enn 20 studenter, vil det bli supplert med lærerressurser slik at lærertettheten ikke blir lavere enn 1:20.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- konkretisere hva de legger i digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- konkretisere hva de legger i «oppdatert yrkeserfaring»

3.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen

3.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Den totale årsverksinnsatsen for undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen er 50 prosent, og forholdstallet mellom faglig ansatte og studenter er 1:20.

I tabellen med oversikt over undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen i Haugesund ser det ut til at den totale årsverksinnsatsen sammenlagt blir 48 prosent. Tilbyder må redegjøre for denne differansen.

Tilbyder oppgir at det i forbindelse med sykefravær vil være mulig å benytte det undervisningspersonellet de har på de to studiestedene. I tillegg har både *fagskoleansvarlig kompetanserådgiver* og *studieansvarlig kompetanserådgiver* kompetanse innen veiledning, det samme gjelder for flere ansatte i AOF Haugaland. Gjesteforeleserne kan også brukes som vikarer.

Gjennom samarbeidet med kommunene på Haugalandet og i Sør Rogaland samt med Rogaland fylkeskommune, oppgir de å ha gode muligheter til å hente inn vikarer dersom det skulle oppstå behov

Vi vurderer at undervisningspersonalet er stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter, og at tilbyder har et opplegg som ivaretar studentene ved fravær blant lærerne.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må redegjøre for hvorvidt det skal være 48 eller 50 prosent av et årsverk knyttet til utdanningen.

3.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Faglig ansvarlig oppgis å inneha 100 prosent stilling hos tilbyder, med 10 prosent av sin stilling knyttet til gjeldende utdanning. Vedkommende sin kompetanse, ansvar og oppgaver beskrives i en tabell.

Oversikten fremstiller på en god måte et relativt omfattende ansvar, og hvordan kvalitet og kontinuitet i utdanningen sikres, samt hvordan den skal gjennomføres som planlagt i tråd med studieplanen.

Vi mener at tilbyder redegjør på en god måte for at faglig ansvarlig har kompetanse og kapasitet – og at det beskrevne opplegget er egnet – til å sikre en god gjennomføring av utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

I studieplanen «5.0 Vurderings- og eksamensordningen» (side 12), beskrives:

- 5.1 Emnevurdering
- 5.2 Obligatoriske oppgaver i teoriemnene
- 5.4 Fordypningsoppgave

Vi regner med at tilbyder her mener at punkt 5.4 er 5.3 og må rette dette opp.

I «5.1 Emnevurdering» beskrives det at studentene skal levere et skriftlig arbeid som danner grunnlag for vurdering av emnet. Det står at «*Det er læringsutbyttet som skal måles når karakter på det enkelte emne skal gis. Karakteren som benyttes er enten karakterskala A–F, hvor A er beste resultat og F er ikke bestått. Eller karakteren bestått/ikke bestått.*»

Denne beskrivelsen mener vi skaper usikkerhet om det skal gis karakter A–F eller om det skal benyttes karakter bestått/ikke bestått.

I «5.2 Obligatoriske oppgaver i teoriemnene» (side 12) i studieplanen beskrives det at «*studentene skal levere et obligatorisk arbeidskrav for basisemne og de fagspesifikke emnene. Minimum halvparten av oppgavene skal være individuelle*». Det betyr i realiteten at det er 2 av 3 emner som må være individuelle. Dette går ikke klart frem.

Derfor mener vi at tilbyder må omformulere beskrivelsen under dette punktet slik at det går tydelig frem at minst to av de fire emnene (altså inkludert fordypningsoppgaven/emne) skal være individuelle. Vi mener at fordypningsoppgaven/emne skal være en av disse.

I beskrivelsen av «5.4 Fordypningsoppgave» (side 13) i studieplanen, beskrives det at man kan velge å gjennomføre fordypningsoppgaven i gruppe eller individuelt. Vi mener at fordypningsoppgaven bør være en individuell oppgave, alternativt at deler av oppgaven er individuell. Vi begrunner dette spesielt ved å vise til innholdet i studiet og studiets omfang (15 fagskolepoeng) hvor vi mener det er viktig at den enkelte student skal få vist sin kompetanse gjennom en individuell fordypningsoppgaven. Videre mener vi at ved å stille dette kravet til at fordypningsoppgaven skal være individuell, sikrer vi at oppgaven blir knyttet til studentens praksisarena og at sensorene vil tydeligere kunne vurdere læringsutbytte for den enkelte student. Den individuelle vurderingen av slike typer fordypningsoppgaver i et slikt studium, vil etter vår mening ikke være tilstrekkelig hvis den gjennomføres i gruppe. Alternativet til en «ren» individuell fordypningsoppgave, er å stille tydelig krav til at sentrale deler i fordypningsoppgaven skal være individuelle, for eksempel drøftings- og konklusjonsdel. Tilbyder må ta stilling til dette.

Tilbyder beskriver ikke omfanget og eller antall sider en emneoppgave skal være på. Dette må tydelig gå frem av studieplanen. Vi mener at fordypningsoppgaven bør ha større omfang enn de andre emneoppgavene.

I søknaden oppgir tilbyder ulike sensurordninger for bedømmelse av

1. studentens selvstendige arbeid – to sensorer, hvorav en er ekstern
2. muntlig prestasjon, praksisopplæring, ferdighetsprøver og lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve – to sensorer
3. andre prøver og oppgaver – en intern sensor, unntaksvis kan det besluttes å bruke to sensorer, hvorav eventuelt en er ekstern

Vi finner denne ordningen tilfredsstillende og særlig tilfredsstillende er det at tilbyder så aktivt legger opp til bruk av ekstern sensor.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- rette opp inndelingen under «5.0 Vurderings- og eksamensordningen»
- tydeligere beskrive hvilket vurderingsuttrykk som skal benyttes for de forskjellige emnene (A–F eller bestått/ikke bestått)
- tydeligere beskrive hvor mange og hvilke oppgavene som skal være individuelle
- beskrive omfanget til emneoppgavene i antall sider
- endre fordypningsoppgaven slik at den – enten i helhet eller delvis – utføres som en individuell oppgave av den enkelte studenten

Tilbyder bør legge opp til at det er et større omfang på fordypningsoppgaven enn de øvrige emneoppgavene.

3.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

I Tabell 1 for henholdsvis studiestedet Haugesund og Stavanger, oppgir tilbyder bare én sensor. Vedkommende har meget bred kompetanse innen arbeid med fagopplæringen i kommune og fylkeskommune, samt har erfaring fra arbeid i videregående skole, fagskole og høyere utdanning. Vi vurderer denne sensoren som meget kompetente til å sensurere studentene ved dette tilbudet.

Den nevnte sensoren er kompetanserådgiver og prosjektansatt hos tilbyder, det er derfor merkelig at hun er oppgitt med 0 prosent stilling hos tilbyder. Dette må korrigeres. Videre, ettersom tilbyder i henhold til sensurordningen (jf. 4.7.1) vil benytte opptil to interne sensorer og en ekstern, mener vi at tilbyder mangler oppføringer i tabellen: Tilbyder må tydeliggjøre hvem av de interne som har sensoransvar og/eller legge til de manglende sensorene. Dersom intern/ekstern sensor vil variere kan vi akseptere at disse navngis som «intern sensor» / «ekstern sensor» og det tydeliggjøres i kolonnene hvilken kompetanse disse må besitte.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må legge til manglende sensorer i Tabell 1 for henholdsvis studiestedet Haugesund og Stavanger.

3.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Beskrivelse av infrastruktur

Det fremgår av søknadsskjemaet at undervisning i Haugesund er lagt til AOF Haugaland's lokaler i sentrum og i Stavanger disponerer de lokaler hos Smi Human med tilgang til undervisningsrom, grupperom og kjøkken/oppholdsrom. Det er lagt ved en avtale, signert daglig leder av Smi Human, som bekrefter dette.

Detaljer om lokalene i Haugesund og Stavanger er fremstilt tydelig i egne dokumenter. Lokalene som oppgis, både i Haugesund og i Stavanger, har en tilfredsstillende standard og nødvendig utstyr for denne type undervisning, inkludert projektor, digital tavle, nett-tilgang og skriver. Vi mener at tilbyder har på en god måte dokumentert tilgang på nødvendig og tilfredsstillende rom og utstyr.

Vi er kjent med at studiestedet i Haugesund er veletablert med ulike tjenester av god kvalitet, men studiestedet Stavanger er imidlertid helt nytt og vi savner derfor detaljer om tjenestene til studentene der. Det fremgår av søknadsskjemaet (tilleggsskjema) at studentene vil ha tilgang på PC-er, Internett, læringsplattformen, digitale informasjonstjenester og bibliotek ved Universitetet i Stavanger. Det fremgår imidlertid ingenting om hvilke administrative og tekniske tjenester som tilbys studentene. En student i Haugesund kan gå til betjent resepsjon som tilbyr slike tjenester «08.00 – 15.30 hver dag og to kvelder i uken til kl. 18.00», men det er uvisst hvilket tilbud studenten i Stavanger har. Tilbyder må tydeliggjøre hvilken tilgang studenter i Stavanger har på administrative og tekniske tjenester før vi kan vurdere om det er tilfredsstillende.

Krav til infrastruktur

I søknadsskjemaet krever NOKUT at tilbydere laster opp en kravspesifikasjon for lokaler, utstyr, informasjonstjenester og IKT-ressurser til de omsøkte utdanningene. AOF Haugaland har ikke lastet opp en slik kravspesifikasjon, men skriver at utdanningen ikke krever spesielle lokaler eller utstyr.

Kravspesifikasjonen vil brukes av NOKUT hvis tilbydere for eksempel søker om å opprette et nytt studiested. Det er kravspesifikasjonen skolen forplikter seg til å oppfylle, og derfor må vi se den, selv om de faktiske forholdene per i dag skulle være tilfredsstillende. Kravspesifikasjonen er tilbyders «løfte» til NOKUT og studentene om standarden.

Tilbyder må etterkomme NOKUTs krav og utforme en kravspesifikasjon som dekker alle forhold som er relevante for denne utdanningen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tydeliggjøre hvilken tilgang studenter i Stavanger har på administrative og tekniske tjenester
- utforme og legge ved en kravspesifikasjon for infrastruktur som er i tråd med *Veiledning til fagskoletilsynsforskriften*.

3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- korrigere overskriften for punkt 4.0 i studieplanen.
- konkretisere hva de legger i digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- konkretisere hva de legger i «oppdatert yrkeserfaring»
- redegjøre for hvorvidt det skal være 48 eller 50 prosent av et årsverk knyttet til utdanningen.
- rette opp inndelingen under «5.0 Vurderings- og eksamensordningen»
- tydeligere beskrive hvilket vurderingsuttrykk som skal benyttes for de forskjellige emnene (A–F eller bestått/ikke bestått)
- tydeligere beskrive hvor mange og hvilke oppgavene som skal være individuelle
- beskrive omfanget til emneoppgavene i antall sider
- endre fordypningsoppgaven slik at den – enten i helhet eller delvis – utføres som en individuell oppgave av den enkelte studenten
- legge til manglende sensorer i Tabell 1 for henholdsvis studiestedet Haugesund og Stavanger
- tydeliggjøre hvilken tilgang studenter i Stavanger har på administrative og tekniske tjenester
- utforme og legge ved en kravspesifikasjon for infrastruktur som er i tråd med *Veiledning til fagskoletilsynsforskriften*.

Tilbyder bør

- bruke benevnelsen «arbeidserfaring» fremfor praksis.
- i kommunikasjon til utdanningssøkende, være eksplisitt i at utdanningen ikke gir mulighet til å søke autorisasjon for de som får opptak på realkompetanse
- vurdere om kravene til realkompetanse er satt noe høyt.
- ved fremtidige søknader til NOKUT, kun berette om nettverk og samarbeid som er relevant for akkurat den omsøkte utdanningen og kun legge ved relevante samarbeidsavtaler
- vurdere om og sikre at samarbeidet med yrkesfeltet dekker nok lærefag
- beskrive et felles begrep for alle lærlingekategorier som kan benyttes gjennom studieplanen. Vi foreslår at lærlinger, lærekandidater og andre som får opplæring i bedrift, benevnes som «lærlinger» i studieplanen.
- vurdere en ordlyd som gjør begrepet videre, slik at utdanningens navn ikke lover mindre enn det utdanningen går ut på
- beskrive begrepet «lærling» i studieplanen dersom navnet på utdanningen ikke endres
- benytte begrepet *teoriemner* under 4.2.3 «Veiledning: Student- og veilederrolle» for emnene 1, 2 og 3, og gå bort fra å benytte *basisemne* for emne 1.
- ta stilling til hvorvidt dette er nødvendig å ha med at studieplanen bygger på en annen fagskoles studieplan
- påføre i studieplanen at fagskoleloven ble revidert i 2016
- oppdatere detaljer vedrørende samfunnskontrakten.
- beskrive tydelig i studieplanen om det skal være en presentasjon etter alle de tre emnene 1, 2 og 3, eller om det skal være presentasjon etter bare noen av de tre emnene.
- legge opp til at det er et større omfang på fordypningsoppgaven enn de øvrige emneoppgavene

4 Tilsvarende

NOKUT mottok 31. januar 2017 tilbakemelding fra søkeren, på vår innledende administrative vurdering og de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport. Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Søker har valgt å nummerere «må» og «bør» -punktene (M = må og B = bør) i hht. 2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrift s. 4 og 5 pkt. 1-6 og 3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering må pkt. 1til12 og bør pkt. 1til 14 s. 22 og 23. Studieplan er endret i tråd med tilbakemeldingene. Samtlige endringer er markert med **gult for tekst som utgår** og **blå skrift for ny tekst**

Tilbakemelding på 2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter, side 4 og 5

Prikkpunkt 1M: På grunn av at fagskolens vedtekter etter endringene i fagskoleloven av 1. juli ikke dekker alle de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for, vil styret i møte 23. februar 2017 behandle forslag til reviderte vedtekter. Styrets forslag til reviderte vedtekter vil bli endelig behandlet på AOF Haugaland's årsmøte, 20. april 2017. De reviderte vedtektene vil omhandle alle forhold som styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven. Det vil tydelig gå frem hvilke saker styret har ansvaret for jf. Fagskolelovens §13, at styret er ansvarlig for å oppnevne sensor ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annet arbeid når resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for utdanningen, jf. fagskoleloven § 6. Videre vil det fremgå av vedtektene at styret er ansvarlig for at det gis forskrift om opptak og om avleggelse av og gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid, jf. fagskoleloven §§ 4 og 6 og fremgå at styret fatter vedtak om annulleringer, disiplinære sanksjoner og om en student ikke er skikket for yrket, jf. fagskoleloven §§ 9, 10, 11, 12.

Prikkpunkt 2 og 3 M: I forbindelse med endringene i fagskoleloven som trådte i kraft 1. juli 2016 vil AOF Haugaland erstatte fagskolens reglement med en forskrift. Forskriften vil bli behandlet i AOF Haugaland's styre 23. februar 2017 og deretter bli sendt ut på høring med høringsfrist 31. mai 2017. Forslaget til forskrift vil også bli behandlet på studentrådsmøtet i april 2017. Endelig forskrift vil bli behandlet av styret i AOF Haugaland 15. juni 2017 og deretter bli kunngjort på Norsk Lovtidend. Forskriften vil blant annet være utformet i henhold til kravene for opptak. Regelen om innpassing og fritak inngår i forskriften. Videre vil den inneholde forskrift for avleggelse og gjennomføring av eksamen.

Prikkpunkt 4B: For at studentene enkelt skal finne alle bestemmelser som gjelder studentenes rettigheter og plikter overfor skolen, blir disse inntatt i forskriften som erstatter dagens reglement.

Prikkpunkt 5B: Der fagskoleloven gir detaljerte bestemmelser har AOF Haugaland fulgt NOKUT's anbefaling og kopiert lovteksten.

Prikkpunkt 6B: I forbindelse med utarbeiding av ny forskrift vil det bli utarbeidet en instruks for klagebehandling der det fremgår hvordan klagenemnda er sammensatt, hvilke saker klagenemnd og styre er ansvarlig for, og rutinen for klagebehandling.

Tilbakemelding på 3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering side 22 og 23.

Må punkt

Prikkpunkt 1M: overskriften for punkt 4.0 i studieplanen er korrigert. Se vedlegg 1 Studieplan side 9.

Prikkpunkt 2M: I forbindelse med studiet er det kun behov for kompetanse i grunnleggende verktøy som Office og fagskolens læringsplattform, som for tiden er It's Learning. I tillegg vil det gis opplæring til undervisningspersonalet i bruk av Skype, bruk av prosjektor, digital tavle og videokonferanseutstyr.

Prikkpunkt 3M: Med begrepet «oppdater yrkeserfaring» mener vi at den som underviser må være en aktiv yrkesutøver som både praktiserer og har erfaring fra veiledning av lærlinger, studenter, elever, nyansatte, vikarer etc. Dette kan for eksempel være en sykepleier som har veiledning av sykepleiestudenter, en faglig leder som har veiledning av lærlinger ol.

Prikkpunkt 4M: Ved en forglemmelse er gjesteforeleser som ikke er navngitt heller ikke ført opp med 2%. Se vedlegg 2 a Tabell - Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen i Haugesund.

Prikkpunkt 5M: inndelingen under «5.0 Vurderings- og eksamensordningen» er rette opp. Se vedlegg 1 Studieplan s.13

Prikkpunkt 6M: Under punkt 5.1 s. 12 i studieplanen har vi satt inn informasjon om hvilken vurderingsform som blir benyttet under det enkelte emne. Videre har vi rettet opp hvilken vurderingsform som blir benyttet under det enkelte emne. Vurderingsform for emne 1 og emne 2 er bestått/ikke bestått, for emne 3 og emne 4 benyttes karakterskalaen A-F. Dette er rettet opp i vedlegg 1 Studieplan sidene 17, 19 og 21

Prikkpunkt 7M: Under punkt 5.2 s. 12 i studieplanen har vi beskrevet at 2 av oppgavene skal være individuelle. Vi har med hensikt valgt å ikke bestemme hvilke av oppgavene som skal være individuelle med tanke på studentenes mulighet for medvirkning. Denne valgmuligheten er en ordning vi får gode tilbakemeldinger på fra de øvrige fagskoleutdanningene vi gjennomfører.

Prikkpunkt 8M: Omfang av emne- og fordypningsoppgaver er beskrevet i antall ord. Emneoppgavene har et omfang på 2000 ord +/- 10% og fordypningsoppgaven har et omfang på 4000 ord +/- 10%. Dette er beskrevet under vurderingskriterier for emneoppgave, vedlegg 2 og vurderingskriterier for fordypningsoppgaven vedlegg 4 i Studieplanen.

Prikkpunkt 9M: Vi har siden 2007 hatt ordning med at studentene selv får velge om de vil skrive fordypningsoppgaven individuelt eller sammen med andre. Dette er også en ordning vi har fått godkjent i samtlige av de 16 andre fagskoleutdanningene våre. Vi ønsker ikke å endre på dette. Studentene gir svært gode tilbakemeldinger på denne ordningen. Eksamen vil alltid bestå av en individuell del, da den muntlige høringen er individuell.

Prikkpunkt 10M: Ved en forglemmelse har vi ikke lagt inn intern sensor i tabellen. Dette er rettet opp i tabellene i vedlegg 2 a og 2 b Tabell – Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningen i Haugesund og i Stavanger.

Prikkpunkt 11M: For å styrke kvaliteten på utdanningene i Stavanger er det fra 1.1.2017 ansatt to nye kompetanserådgivere med arbeidssted i Stavanger. Begge har meget god kompetanse når det gjelder tekniske tjenester og digitale verktøy. De vil være tilgjengelig for studentene, enten ved at de er fysisk tilstede når det foregår undervisning, eller på telefon. De nyansatte kompetanserådgiverne vil også være delaktig i undervisning og ha tett kontakt med studenter og undervisningspersonell. Fra januar 2017 vil også resepsjonstjenesten i Stavanger være utvidet, slik at studentene vil ha lettere tilgang på praktiske tjenester. Resepsjonen i Haugesund er tilgjengelig for studentene i Stavanger gjennom telefon, e-post og læringsplattform. Dette gjelder både dagtid og de kveldene vi har utvidet åpningstid. Informasjon om dette legges ut på læringsplattformen. Vedlegg 2 b Tabell – Undervisningspersonalet i Stavanger er revidert og de to nye kompetanserådgiverne er lagt inn som ressurser, den ene som faglig ansvarlig.

Prikkpunkt 12M: I forbindelse med godkjenning av fagområde ble det utarbeidet kravspesifikasjon for infrastruktur, rutine og kontrollskjema. Se vedlegg 3 Kravspesifikasjon for undervisnings- og velferdslokaler for fagområdet helse og oppvekst.

Bør punkt

Prikkpunkt 1B: bruke benevnelsen «arbeids erfaring» fremfor praksis er tatt til etterretning, endring er foretatt i vedlegg 1 Studieplanen side 9 og vil bli endret på hjemmeside og øvrige dokumenter.

Prikkpunkt 2B: i kommunikasjon til utdanningsøkende, blir de i opptaksbrevet gjort eksplisitt oppmerksom på at utdanningen ikke gir mulighet til å søke autorisasjon.

Prikkpunkt 3B: Vi velger å opprettholde kravene til realkompetanse.

Prikkpunkt 4B: Sakkyndiges anbefaling i forbindelse med fremtidige søknader er tatt til etterretning.

Prikkpunkt 5B: Det vil i forbindelse med opptak av studenter som kommer fra andre lærefag enn helse- og oppvekstfag bli sikret at samarbeidet med yrkesfeltet dekker de aktuelle lærefagene.

Prikkpunkt 6, 7 og 8B: Det fremgår i studieplanen side 7 under «Begrepsavklaring» at vi har valgt å benytte begrepet *lærling* som et samlebegrep for lærlinger, lærekandidater og andre som får opplæring i bedrift. Vi har gjort endringer i læringsutbyttebeskrivelsene i vedlegg 1 Studieplan side 8; overordnede læringsutbytte, side 14 og 15; emne 1, side 20 og 2; emne 4, samt i vedlegg 4 Vitnemålsmal og vedlegg 5 Sammenhengende LUB Veiledning.

Prikkpunkt 9B: Vi har fulgt sakkyndiges anbefaling og benytter begrepet teoriemne under 4.2.3 «Veiledning: Student- og veilederrolle». «Basisemne» i studieplanen, side 9 og 13, er tatt bort.

Prikkpunkt 10B: Det er tatt bort fra studieplanen at den bygger på en annen fagskoles studieplan.

Prikkpunkt 11B: Det er tatt inn i studieplanen at fagskoleloven ble revidert i 2016.

Prikkpunkt 12B: Detaljer vedrørende samfunnskontrakten er oppdatert i studieplanen s.6.

Prikkpunkt 13B: Det er i studieplanen under 5.2 Obligatoriske oppgaver beskrevet at to av oppgavene skal være individuelle.

Prikkpunkt 14B: Viser til prikkpunkt 27M hvor vi beskriver at fordypningsoppgaven har et større omfang enn emneoppgavene.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi finner at tilbyder har besvart alle må-punktene på en god måte og de har også besvart de fleste bør-punktene. Her følger en utkwittering av punktene:

Tilbyder må velge en annen overskrift for 4.0 eller legge informasjon om vurderingsformer under 4.0 (3.5.1)

Overskriften er nå korrigert, jamfør studieplanen side 9.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må rette opp inndelingen under «5.0 Vurderings- og eksamensordningen» (3.7.1)

Inndelingen er nå rettet opp, jamfør studieplanen side 13.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må tydeligere beskrive hvilke karakterskala som skal benyttes for de forskjellige emnene. Skal karakterene A-F benyttes eller karakterene bestått/ikke bestått benyttes. (3.7.1)

Dette er nå rettet opp i og endret i studieplanen.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må tydeligere beskrive hvor mange og hvilke oppgavene som skal være individuelle (3.7.1)

Tilbyder redegjør for at studentene skal kunne medvirke til å påvirke dette, og beskriver at de har gode tilbakemeldinger på denne praksisen fra andre fagskoleutdanninger til tilbyr.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må beskrive omfanget til emneoppgavene i antall sider (3.7.1)

Dette er beskrevet i vurderingskriteriene i studieplanen.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må i listen over undervisningspersonalet oppgi minst to sensorer

Dette er rettet opp i og fremkommer nå i tabellene med undervisningspersonalet.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere å bruke benevnelsen «arbeidserfaring» fremfor praksis (3.2.1)

Dette er tatt til etterretning og er endret i studieplanen og øvrige dokumenter

Tilbyder bør vurdere om kravene til realkompetanse er satt noe høyt (3.2.1)

Tilbyder har vurdert kravet og velger å opprettholde dagens krav.

Tilbyder bør vurdere om samarbeidsavtalene dekker nok lærefag (3.2.2) og gå gjennom og vurdere hvilke samarbeid som er relevant for akkurat denne utdanningen og kun legge ved det (3.2.2)

Tilbyder har vurdert dette og beskriver at de vil sikre samarbeid med yrkesfeltet som dekker alle aktuelle lærefag.

Tilbyder bør beskrive et felles begrep for alle lærlingekategorier som kan benyttes gjennom studieplanen. Vi foreslår at lærlinger, lære kandidater og andre som får opplæring i bedrift, benevnes som «lærlinger» i studieplanen (3.3.1)

Det fremgår i studieplanen at de benytter samlebegrepet «lærling», tilbyder har gjort gjennomgående endringer i sine dokumenter for å kun bruke dette begrepet.

Tilbyder bør vurdere om en annen ordlyd som gjør begrepet videre er hensiktsmessig, slik at navnet ikke lover mindre enn det utdanningen går ut på (3.4.1)

Tilbyder har beskrevet i studieplanen at begrepet *lærling* er et samlebegrep for lærlinger, lære kandidater og andre som får opplæring.

Tilbyder bør beskrive begrepet «lærling» i studieplanen dersom navnet på utdanningen ikke endres (3.4.1)

Finnes i studieplanen under «Begrepsavklaring»

Tilbyder bør benytte begrepet teoriemner under 4.2.3 «Veiledning: Student- og veilederrolle» for emnene 1, 2 og 3, og gå bort fra å benytte basise mne for emne 1 (3.4.2)

Anbefalingen er tatt til følge.

Tilbyder bør ta stilling til hvorvidt dette er nødvendig å ha med at studieplanen bygger på en annen fagskoles studieplan (3.4.3)

Dette er nå fjernet fra studieplanen.

Tilbyder bør påføre i studieplanen at Lov om fagskoleutdanning også ble revidert i 2016 (3.4.3)

Dette er nå tatt inn i studieplanen.

Tilbyder bør oppdatere detaljer vedrørende samfunnskontrakten (3.4.3)

Dette er nå oppdatert i studieplanen.

Tilbyder bør beskrive tydelig i studieplanen om det skal være en presentasjon etter alle de tre emnene 1, 2 og 3, eller om det skal være presentasjon etter bare noen av de tre emnene (3.5.2)

Vi finner ikke at tilbyder har kommentert på dette punktet.

Tilbyder bør konkretisere hva de legger i «oppdatert yrkeserfaring» (3.6.1).

Tilsvaret beskriver konkret hva som legges i begrepet og gir eksempler på dette.

Tilbyder bør konkretisere hva de legger i digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever (3.6.1)

Her har tilbyder nå beskrevet hvilken kompetanse det er behov for, samt hva de vil bli gitt opplæring i ved behov.

Sakkyndiges kommentar:

Som en bemerkning ønsker vi å gi tilbakemelding om at vurderingen av tilsvaret ble litt vanskeligere for oss, ettersom tilbyders liste over hvilke endringer som er gjort ikke samsvarer helt med rekkefølgen og ordlyden i vår rapport. Må- og bør-punkter i vår liste (kap 3.9) stemmer ikke overens med søkers liste i tilsvaret. Dette har gjort at vi måtte lete oss frem til hva som er svar på hva. Ideelt

sett skulle vi hatt dette presentert i en tabell, der alle må/bør-punkter listes opp, og der tilbyder kvitterer ut hva som er gjort.

Vi håper denne kommentaren kan bidra til at søknadsarbeidet og saksbehandlingen kan bli enda bedre og mer effektiv.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales godkjent.

5 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for godkjenning av *veiledning av lærlinger*, 30 fagskolepoeng stedbasert undervisning, ved AOF Haugaland som oppfylt. NOKUT godkjenner derfor utdanningen.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 15. september 2016 og i tilsynsrapporten.

Vedtaket gjelder for følgende studiesteder:

- Haugesund
- Stavanger

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 15. september 2016, NOKUTs saksnummer 16/00874-1
- tilsvare datert 31. januar 2017, NOKUTs saksnummer 16/00874-10

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Åge Risdal, Utdanningsdirektoratets avdeling for fag- og yrkesopplæring**
Risdal har fagbrev i radio og TV, har gjennomført Hærens tekniske fagskole/elektronikk og jobbet som teknisk befal i Forsvaret. Han har undervist ved tre videregående skoler på Østlandet og ervervet formell pedagogisk kompetanse gjennom Praktisk-Pedagogisk Utdanning (PPU), Yrkes-Pedagogisk Utviklingsarbeid (YPU) og Veiledningspedagogikk ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Fra 2000 jobbet Risdal i Læringscenteret, og nå i Utdanningsdirektoratet (fra 2005), med yrkesfag på flere felt. Arbeidet har vært å utvikle eksamensoppgaver og læreplaner i Kunnskapsløftet i alle fag. Han har også ledet utdanningsprosjekter i Norge, f.eks. «Veiledningsmateriell for aktørene i fagopplæringen». Risdal jobber nå spesielt med skoleutvikling innen fag- og yrkesopplæringen, deltar i arbeidet med etter- og videreutdanningstilbud i Yrkesfaglærerløftet generelt og har ansvaret for hospiteringsordninger for lærere og instruktører på landsbasis.
- **Béatrice Vromant-Berg, førstekonsulent, Virksomhet HR i Ski kommune**
Berg er utdannet økonom og karriereveileder og jobber nå til daglig med å administrere Ski kommunes lærlingeordning. Der har hun blant annet ansvaret for at tilbudet til kommunens ca. 40 lærlinger er forsvarlig, at tilstrekkelig opplæring i de ulike læreplanene blir gitt, og at kravene til kommunen som lærebedrift er overholdt. Berg har ansvaret for faglig oppdatering av kommunens rundt 100 godkjente veiledere av lærlinger og lære kandidater. I tillegg gir hun råd og veiledning til ledere og veiledere.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.